

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

**2026 թվականի ապրիլի 12-ից 19-ը Կորեայի Հանրապետության քաղաք Սեուլ
գործուղման արդյունքների մասին**

1. Անունը, ազգանունը, զբաղեցրած պաշտոնը.

Տաթևիկ Գալստյան՝ ՀՀ ՊԵԿ միջազգային հարկման վարչության համաձայնագրերի կիրառման և տեղեկությունների փոխանակման բաժնի ավագ հարկային տեսուչ:

2. Գործուղման վայրը և ժամկետները.

Կորեայի Հանրապետության քաղաք Սեուլ, 2026 թվականի ապրիլի 12-ից 19-ը:

3. Հրավիրող կողմը.

Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպություն (ՏՀՀԿ) և Ասիական զարգացման բանկ (ԱՀԲ):

4. Գործուղման նպատակը (աշխատանքային ո՞ր խնդրի լուծման համար էր նախատեսված գործուղումը).

Գործուղման նպատակն էր մասնակցել Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպության (ՏՀՀԿ) և Ասիական զարգացման բանկի կողմից կազմակերպվող՝ «Հարկման ենթակա լինելու կանոն» (Subject-to-Tax Rule) թեմայով աշխատաժողովին:

Հիմնական նպատակն է մասնակցության շնորհիվ զարգացնել ինչպես տեսական գիտելիքները, այնպես էլ գործնական փորձը՝ «Հարկման ենթակա լինելու կանոնի» վերաբերյալ, ներկայացնել դրա նպատակները, մեխանիզմը և կիրառման քայլերը, ինչպես նաև աջակցել երկրներին կանոնի արդյունավետ ներդնելու և կիրառելու գործընթացում:

5. Քննարկված թեմաները.

Աշխատաժողովի ընթացքում քննարկվել են հետևյալ թեմաները.

- «Հարկման ենթակա լինելու կանոն»-ի ընդհանուր համատեքստը և դրա դերը «Երկրորդ հենասյուն» (Pillar Two) համակարգի շրջանակում:

- Հիմնական հասկացությունները և հարկման իրավունքի բաշխումը (հասույթ, ծառայությունների մատուցում, դիվիդենդներ, տոկոսներ, ռոյալթիներ):
- «Հարկման ենթակա լինելու կանոն»-ի դրույթի կառուցվածքը և կիրառման մեխանիզմը:
- «Հարկման ենթակա լինելու կանոն»-ի կիրառման գործնական քայլերը և տեխնիկական առանձնահատկությունները:
- «Հարկման ենթակա լինելու կանոն»-ի տեղեկատվական փաթեթի (Information Package) օգտագործումը:
- Հարկային համաձայնագրերի գնահատումը «Հարկման ենթակա լինելու կանոն»-ի տեսանկյունից:
- Բազմակողմ կոնվենցիայի (Multilateral Instrument (MLI)) միջոցով իրականացման փուլերը՝ ստորագրում, վավերացում և կիրառություն:
- Գործնական օրինակների քննարկումներ:
- Մասնակից երկրների միջև փորձի փոխանակում և գործնական խնդիրների քննարկում:

6. Հանդիպումները, ելույթները, բարձրացված կամ քննարկված հարցերը.

Աշխատաժողովի փորձագետները ներկայացրել են «Հարկման ենթակա լինելու կանոն»-ի մշակման հիմքում ընկած քաղաքականությունն ու նպատակները, դրա տեխնիկական կառուցվածքն ու գործարկման մեխանիզմները, ինչպես նաև իրականացման գործնական քայլերը: Փորձագետները նաև կիսվում էին միջազգային լավագույն փորձով, ներկայացնում էին գործնական օրինակներ և աջակցում մասնակիցներին «Հարկման ենթակա լինելու կանոն»-ի արդյունավետ ներդրման և կիրառման գործընթացում՝ պատասխանելով ոլորտային և երկրին հատուկ հարցերին:

Աշխատաժողովի թեմաները ներկայացվել են երեք օրերի ընթացքում՝ յուրաքանչյուր օրվա ավարտին առաջադրվել են գործնական խնդիրների օրինակներ, որոնք հարց և պատասխանների միջոցով քննարկվել և առաջարկվել են նպատակային լուծումներ՝ ամփոփելով տվյալ օրվա նյութերի բովանդակությունը:

Մասնակցություն են ունեցել նաև առանձին մասնագիտական-փորձագիտական «Հարկման ենթակա լինելու կանոն»-ի քննարկմանը՝ ներկայացնելով Հայաստանի Հանրապետությունում կիրառվող հարկային կարգավորումները, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետությունում օրենսդրության մշակման և իրավական ակտերի ընդունման

գործընթացը: Առանձնահատուկ քննարկել են նաև Հայաստանի Հանրապետությունում «Հարկման ենթակա լինելու կանոնի» ներդրման դեպքում հնարավոր բախվող խնդիրների և խոչընդոտների հաղթահարման, ինչպես նաև արդյունավետության ուղիների կիրառման շուրջ:

7. Հանդիպման կամ հավաքի ժամանակ ընդունված որոշումները, պայմանավորվածությունները, ստորագրված փաստաթղթերը.

Աշխատաժողովի ընթացքում նախատեսված չէր որոշումներ կայացնել:

8. Առաջարկությունները, դրանց ընթացք տալու վերաբերյալ առաջարկները՝ եղանակը, ձևը, ժամկետները, պատասխանատուները, ակնկալվող արդյունքները.

ՀՀ ՊԵԿ կողմից մշտապես բարձր է միջազգային տարբեր հարթակներում գործընկեր երկրների և մասնագիտական կառույցների հետ ոլորտային քննարկումների անցկացումը, փորձի փոխանակումը, մասնավորապես, հարկային վարչարարության ոլորտում արդիական և նորարական մեխանիզմների ներդրման համատեքստում:

Աշխատաժողովին մասնակցելը թույլ տվեց առավել խորությամբ ուսումնասիրել «Հարկման ենթակա լինելու կանոնի» վերաբերյալ տեսական և գործնական կիրառման առանձնահատկությունները, կանոնի ներդրման դեպքում ռիսկերի գնահատումը: Քննարկումների միջոցով հնարավոր դարձավ պարզել «Հարկման ենթակա լինելու կանոնը» ներդրած երկրների փորձը, գնահատել ներդրման դեպքում առկա նախադեպը: Աշխատաժողովը նաև հնարավորություն ընձեռեց հաստատել միջազգային կապեր համապատասխան ոլորտի օտարերկրյա գործընկերների և փորձագետների հետ:

Աշխատաժողովին մասնակցությունը հաստատեց, որ Հայաստանի Հանրապետությունում «Հարկման ենթակա լինելու կանոնի» ներդրման դեպքում անհրաժեշտ է ճիշտ գնահատել առաջացող հնարավոր ռիսկերը, տնտեսության առավել զարգացող ոլորտների հարկման համակարգերի համադրումը «Հարկման ենթակա լինելու կանոնի» նախագծերի հետ, ուսումնասիրել Հայաստանի Հանրապետության և համաձայնագրերի կողմ հանդիսացող պետությունների ներքին օրենսդրական կարգավորումները, նրանց կողմից «Հարկման ենթակա լինելու կանոնի» ներդրման առկայությունը, ինչպես նաև դրա կիրառելիության փորձը:

Նման համապարփակ վերլուծության և գնահատման արդյունքում հնարավոր կլինի առաջադրել «Հարկման ենթակա լինելու կանոնի» ներդրման արդյունավետությունը Հայաստանի Հանրապետությունում:

9. Ստորագրությունը, ամսաթիվը:

Տաթևիկ Գալստյան

22.04.2026թ.